

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

dreng, der har stået i lære i 4 år, har ikke haft megen mulighed for at spare sammen til et skoleophold; og når hans forældre ikke er i stand til at hjælpe ham, er han i reglen afskåret fra at komme på håndværkerhøjskole, hvad der ellers kan være af stor betydning for den unge mands uddannelse.

Jeg vil også gerne ligesom i fjor henlede opmærksomheden på, at man ved fordelingen af de store beløb, der nu stilles til rådighed, ikke lader universitetsuddannelsen få for dominerende en plads i forhold til de andre områder, lovforslaget omfatter, så ordningen kommer til at virke ulige.

Jeg mener også, at vi i udvalget må overveje nøjere, i hvilken udstrækning man skal benytte legatvejen, og på hvilke områder lånevejen kan klare spørgsmålet. Det siger sig selv, at i jo større omfang lån kan erstatte de direkte udbetalte understøttelser, jo bedre bliver man i stand til med de pengemidler, der er til rådighed, at hjælpe de studerende virkelig effektivt, som i særlig grad har hjælp behov. Da vi sidste år drøftede dette spørgsmål, kom der til folketingsudvalget henvendelse fra visse grupper af studerende, bl. a. fra polyteknikerne, der tilrådede væsentligst at benytte lånevejen for deres vedkommende. Det kan heller ikke synes urimeligt, at den, der får en embedseksamen og hurtigt kan komme ind i en stilling, der giver meget stor fortjeneste, tilbagebetaler noget af den støtte, han har fået under sin læsning. Det er allerede praktiseret på flere områder og synes at kunne praktiseres uden meget omstændelige lånedokumenter og lignende.

Ministeren kan som sagt regne med mit partis velvilje til den videre forhandling med det mål for øje at nå et positivt resultat.

Om studenternes erhvervsarbejde under læsningen vil jeg kun sige, at det ikke for alle er et minus, at de i den tid, de studerer, tager del i og bliver fortrolige med det praktiske arbejde i administrationen og erhvervslivet. Det afhænger meget af, hvilke studier

det drejer sig om, og hvis det arbejde, de deltager i, har tilknytning til deres studier, kan erhvervsarbejdet være en vinding for dem. Der er også mange, der gerne selv vil tjene noget for at kunne klare deres læseudgifter, og denne vilje til selvhjælp skal man ingenlunde ringeagte, tværtimod. Samtidig må det naturligvis erkendes, at mange studerende kun har meget ringe muligheder for indtægtsgivende arbejde, der falder i tråd med deres studium, og dem er det nødvendigt at tænke velvilligt på ved legattildelingen.

Når nu de studerende klager over den kostbare og dyre uddannelse, var det værd at overveje for universitetet, om ikke uddannelsen til embedseksamen kunne forenkles og gøres kortere. De oplysninger, som foreligger, går ud på, at man normalt må regne med 6—7 års studium efter studentereksamen. Det er en meget lang tid og en meget kostbar uddannelse, og det kan vistnok ikke bestrides, at man ved nogle fakulteter har bibeholdt næsten alt det gamle stof, samtidig med at man har taget nyt ind. En rationalisering og forenkling måtte sikkert være mulig, uden at embedseksamen derved blev forringet, og når staten viser sig velvillig og yder sit bidrag til lettelse af de læsendes kår, må universitetet også gøre sit til, at studierne tilrettelægges så rationelt og så hensigtsmæssigt som muligt.

I forbindelse med spørgsmålet om oprettelsen af uddannelsesfonden er der i den sidste tid skabt stort røre om studenternes stilling og de vilkår, de lever under i deres uddannelsesetid. Studenterne organiserer sig efter tidens almindelige mønster. De kommer i flok og følge og rejser krav overfor lovgivningsmagten. Jeg er klar over, at mange af de studerende har yderst trænge kår og meget at kæmpe med under deres uddannelse, og jeg vil som allerede sagt være med til, at deres forhold bliver forbedret, men jeg henstiller til de unge studerende, at de ikke i deres iver og interesse for at få deres egne kår forbedret